

Къырал Думага айырыулары аллында Владимир Путинни Россейни граждандарына обращениасы

Россейни хурметли граждандары!

Ыйых кюн, 18 сентябрьде, биз барыбыз да бирге Къырал Думаны жангы составын айырылыкыбыз. Къыралны регионларында законла чыгарыучу жыйылыулары депутатларын, толтуруучу властын башчыларын сайлау да боллукду.

Айырыу кампания бошалады. Анга къатышханланы барысына да ачыкъ конкуренция болурча этилгенди, тюрлю – тюрлю проблемалага ала кеслерини оюмларын айтырча, аланы тамамлау жолларын белгилерча онгла къуралгандыла, айырыучула уа партияланы бла кандидатланы программаларына, муратларына, ишлерине, жетишимлерине тюз багъа берирге, тенгешдирге амал тапхандыла.

Сёзсюз, бек магъаналы – Къырал Думага айырыуладыла. Жаландасиз кесигиз, Россейни граждандары,

парламент къаллай боллугун сайлаулыксыз. Ийнама, Къырал Думага халкъны ышанулулугун алдамаган, жарашулулукну жалчыталган, миллет келишулюкноу бла айныуу жолларын ангылаган, Россейни сейирлерин къоруулауда бирлеше билген тийишли, тюз оюму, тири, кертичи адамла келирлер бизни барыбызны да сейирбизди.

Сизни жууаплылыгыгызга, граждандар позициягызга ышанама. Айырыу участкалага келип, граждандар позициягызны кёрюзтюр, къол кётюрорге чакырама.

Ийнама, къаллай политика къарамларыбыз болганына да къарамганлай, айырыулага къатышыу – ол хар бирибизни да граждандар борчубузу, къыралыбызга ачыкъ ниетибизни кёрюзтюрюу, аны тамблагы кюню ючюн къайгырыуду.

Кесигизни сайлауугузну этигиз, Россей ючюн къол кётюрюзю!

Россей Федерацияны Федерал Жыйылыууну VII чактырылыууну депутатларын сайлаууну кезиуонде къол кётюрюу жерледе информация стэндледе уллу харфла бла жазылган материалла басмаларга эркин этилген айырыу участкаланы тизмелерин белгилеуню юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Айырыу Комиссиясыны БЕГИМИ

2016 жыл, 14 сентябрь, Нальчик шахар, 156/3-5

Кёзлери кёрмеген сакъат инсанланы информация бла жалчытыр мурат бла эмда 2014 жылда 22 февральда чыгарылган «Россей Федерацияны Федерал Жыйылыууну Къырал Думаыны депутатларын айырыу юсюнден» 20-ФЗ номерли Федерал законну 28-чи статьясына, 78-чи статьясыны 10-чу кесегине тийишлиликте, Къабарты-Малкъар Республиканы жер-жерли айырыу комиссияларыны эсгертиулерин эсге алып, Къабарты-Малкъар Республиканы Айырыу комиссиясы бегим этеди:

1. Россей Федерацияны Федерал Жыйылыууну VII чактырылыууну депутатларын сайлаууну кезиуонде къол кётюрюу бардырылган жерледе информация стэндледе уллу харфла бла жазылган материалланы салырга эркин этилген айырыу участкаланы тизмелерин тохташдыргырга (бу бегимге эсгертиуле).

2. Къабарты-Малкъар Республиканы Айырыу комиссиясына Къабарты-Малкъар Республиканы жер-жерли айырыу комиссияларына бегимни 1-чи пунктунда белгиленген участкалага инфор-

мация материалланы юлеширге.

3. Къабарты-Малкъар Республиканы жер-жерли айырыу комиссияларыны таматаларына бегимни 1-чи пунктунда белгиленген информация материалланы участка айырыу комиссиялага берирге.

4. Участка айырыу комиссияланы башчыларына къол кётюрюу бардырылык жерледе информация стэндле кзуаргъа эмда кёзлеринден сокъур сакъатла ала бла чырмаусуз хайырланырча мадарланы эсге алып, бегимни 1-чи пунктунда белгиленген материалланы орнатырга.

5. Бу бегимни Къабарты-Малкъар Республиканы жер-жерли айырыу комиссияларына берирге.

6. Бу бегим асламлы информация органлада эмда Интернет информация-коммуникация сетьде Къабарты-Малкъар Республиканы Айырыу комиссиясыны сайтында басмаланады.

7. Бу бегим къалай толтурулганына контролну Къабарты-Малкъар Республиканы Айырыу комиссиясыны секретары Жаппулану Мусса толтуруады.

**В.ГЕШЕВ,
ЖАППУЛАНЫ М.**

Къабарты-Малкъар Республиканы Айырыу комиссиясыны 2016 жылда 14 сентябрьде чыгарылган 156/3-5 номерли бегимине эсгертиуле

Россей Федерацияны Федерал Жыйылыууну VII чактырылыууну депутатларын сайлаууну кезиуонде къол кётюрюу жерледе информация стэндледе уллу харфла бла жазылган материалла басмаларга эркин этилген айырыу участкаланы тизмеси

№ п/п	Жер-жерли айырыу комиссия	Айырыу участкаланы саны	Айырыу участкаланы номерлери
1	Бахсанда жер-жерли айырыу комиссия	26	№№1-26
2	Бахсан шахарда жер-жерли айырыу комиссия	16	№№27-42
3	Зольскеде жер-жерли айырыу комиссия	25	№№43-67
4	Лескенде жер-жерли айырыу комиссия	11	№№68-78
5	Майскийде жер-жерли айырыу комиссия	18	№№79-96
6	Нальчик шахарда жер-жерли айырыу комиссия	102	№№98-199
7	Прохладнада жер-жерли айырыу комиссия	33	№№200-231, 253
8	Прохладнэй шахарда жер-жерли айырыу комиссия	20	№№233-252
9	Терекде жер-жерли айырыу комиссия	24	№№97, 254-276
10	Урванда жер-жерли айырыу комиссия	23	№№277-299
11	Чегемде жер-жерли айырыу комиссия	18	№№300-317
12	Черекде жер-жерли айырыу комиссия	17	№№318-334
13	Элбрусда жер-жерли айырыу комиссия	21	№№335-355
Битеу да бирге		354	

18 СЕНТЯБРЬ 2016
ЦИК РФ
МЕН КЕЛИР ЗАМАНЫ САЙЛАЙМА!
АЙЫРУУЛА 2016

Тюбешу Актрисаны къыйынына - бийик багъа

Тюнене Правительствону ююнде Къабарты – Малкъарны Башчысы **Юрий Коков** РФФСР-ни сыйлы артисткасы **Тамара Кокова** бла тюбешгенди. Ол кинога 1955 жылда келгенди. ГИТИС-де окъуй турганлай «Шарф любимой» деген чыгармада дебюту болганды. Аны фильмографиясында жыйырмадан артыкъ иши барды.

Алай чыгармачылык къадарында «Фатима» (1958 ж.) деген фильмде баш жигити Фатиманы сыфатын къурагыны эм магъаналы эди. Анга жаландас Совет

Союзда угъай, тыш къыралада да сыйлоп къаргандыла. Кинолентаны кесаматчыла классика чыгарманы эм иги экранизациясына санайдыла.

Юрий Коков актрисага миллет культурага салган къыйыны, республикага, къыралада да керти куллулук этгени ючюн ыразылыгын билдиргенди. Тамара Кокова «Къабарты-Малкъар Республиканы аллында къыйыны ючюн» орденнге тийишли болганды.

КЪМР-ни Башчысыны бла Правительствону пресс-службасы.

Т.А. Кокованы «Къабарты-Малкъар Республиканы аллында къыйыны ючюн» орден бла сауугалау юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Киноискусствого улуу къыйын салганы ючюн **Кокова Тамара Акашевнаны** «Къабарты-Малкъар Республиканы аллында къыйыны ючюн» орден бла сауугаларга.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы Ю. КОКОВ
Нальчик шахар, 2016 жыл 14 сентябрь, №108-УГ

Кокова Тамара Акашевна - РФФСР-ни сыйлы артисткасы, биринчи къабарты профессионал киноактриса. Ол 1934 жылда Нальчикде тууганды. 1958 жылда Театр искусствону А.В. Луначарский атлы къырала институтун тауусханды. Студент заманында Тамара Кокованы «Шарф любимой» деген кинофильмде Марияны ролунда дебюту болганды. Кинолентаны съёмкалары Къабарты-Малкъарда бла Одессада бардырылгандыла.

1959 жылдан башлап ол «Грузия-фильм» киностудияны актрисасыды, 1961 жылдан - Киноактёрну москвалы театр-студиясыны. 1959 жылда Киевде Битеусоюз кинофестивальда «Фатима» атлы фильмде Фатиманы

ролю ючюн ол «тишируу ролну аламан кёрюзгени ючюн» деген премияны алганды. Премьерадан сора уа аты кенг белгили болуп, ол Совет Союзну ариу актрисаларындан бирине саналганды.

Битеу да бирге Тамара Кокова башха-башха жанрлы жыйрма фильмде ойнаганды, кёбюсюнде баш жигитлени сыфатларын кёрюзгенди: «Двое из одного квартала», «Зумрад», «26 бакинских комиссаров», «Хамза», «Тайна пещеры Каниота», «Птица Семург» эм башкала.

Кокова Тамара Акашевна миллет культурага, СССР-ни союз республикаларыны кинематография искусстволарын айнытууга улуу къыйын салганды.

Жыйылыу ГТО-ну мураты - майдалланы жыйыу угъай, саулукълу тёлую хазырлауду

«Урунууга эм къорууланууга хазырма» (ГТО) битеу-русей физкультура-спорт комплексни кийируу бла байламлы КЪМР-ни Правительствонда къурау комитетни районланы эм шахарланы администрацияларыны башчыларыны къатышуулары бла жыйылуу болганды. Аны Правительствону Председатели Мусулканы Алий бардырганды.

Республикада ГТО-ну бардырууну юсюнден докладны спорт министриси орунбасары **Аналаны Аслан** этгенди. Ол билдиргенича, комплексни кезиу-кезиу кийирир мурат бла къурау комитет биринчи кере былтыр 2 июльда жыйылган эди, анда бу иш бла байламлы битеу соорудула тинтилгендиле, регион операторга ведомствого кирген жонгил атлетикадан, спорт гимнастикадан эм жоюуден сабий-жаш тёлую спорт школ сайланганды. Андан сора физкультураны эм спортну айнытырча хар муниципал къуралыуда тестирование арала ишлеп башлагандыла.

2015-2016 окъуу жылланы ичинде 20 мингден аслам сабий ГТО-ну нормативлерин толтуруп кёргендиле. 20 февральда уа жонгил атлетикадан дуняны чемпиону Мария Кучина тустени жетишимли берген школчулага къууанчы халда май-

далларын тутурганды. Ахыр кере хорлагъанлары уа 23 июнда алгышлагъанбыз. Белгиленген кезиледе ГТО-ну нормативлерин айырмалы толтуруп, алтын майдалланы 506 сабий алгандыла. Биринчи жерлеге чыкъган абитуриентлеге уа вузга киргенде къошакъ бирер балл да берилгенди, дегенди ол.

Аналаны Аслан юйретуу иш да тап къуралганын эсгергенди. Алай бла Къабарты-Малкъар къырала университетни Квалификацияны ёсдюруу институтунда 83 адам ГТО-ну бардырууну юсюнден курсланы ётгендиле. Федерал бюджетден 1 миллион 183 миңг сом ахча да берилгенди, ол спорт судьяланы хазырлауга жоюлукъду. Андан тышында, министерство 1 миллион 730 миңгден аслам обо-рудование алганды, ол муниципалитетледе тестирование этген аралага юлешингенди.

Бардырылган мероприятияланы юслеринден айтханда, ГТО-ну жай эм къыш фестиваллары болгандыла. Алада хорлагъанла республиканы атындан къырала даражада эришгендиле. Министрини орунбасары белгилегенича, биогонлюкде адамланы физический хазырлыкларына багъа бичиуде ГТО-ну магъанасы уллуду. Анга къатышырга сыйгенинсан ГТО-ну информация системасында эсепте тоюшерге керекди.

Доклад бла байламлы **Мусулканы Алий** бир-бир жерледе, ол санда

Элбрус, Май, Прохладна районлада, ГТО-ну нормативлери иги толтурулмагъанларыны, башхалада уа ала айырмалы нек болгандарын билдирге сыйгенди. Аналаны Аслан айтхандыга кере, докладда районлада хал кертиси бла къалай болганы суратланганды. Аны бла байламлы Алий Тахирович, районланы араларында башхалыкланы сылтаун тохташдырырга кереклисин эсгерте, жыйылыуну мураты чыкъган проблемаланы тамамлау болганын чертгенди.

Аны юсюнден оюмун спорт министриси экинчи орунбасары **Заур Жежев** да билдиргенди. Ол ангылатханыча, бу тархал жер-жерледе ГТО-ну кийириу иш кереклисича толтурулмагъаны бла байламлыды. Аны ючюн муниципалитетлени администрацияларыны башчылары бу жумушну тамамлауга тири къатышырга керекдиле. ГТО-ну нормативлерин толтурурга итингенле кёлдиюле, алай алага белгили болмагъан чурумлары хатасындан аллай эркинлик берилмей къалганды.

Аналаны Аслан айтханыча, 2018 жылдан башлап районлада тестирование арала ГТО-ну бардыруу ишине кеслери тамамлыкдыла, бусагытта уа алага методика жаны бла болушлукъ этиледиле, консультацияла берилдиле. Ала салынган борчланы къалай толтурулгандарын а келир жыйылыуда тинтирибиз, дегенди ол.

Алий Тахирович Къабарты-Малкъарда башха республикала бла

тенгешдиргенде хал къалай болганын да сорганды. Аналаны Аслан билдиргенге кере, биз башхаладан арха къалмайбыз. Округ даражада бардырылган жыйылыуда уа ГТО-ну кийириуде республика юлголю болганы да белгиленгенди.

Аны бла байламлы Мусулканы Алий бир тюрлю жетишимле болдуруу ючюн, планна салырга кереклисин чертгенди. Федерал программада берилген борчланы толусунлай толтурурга тийишлиди. Ол жангыз да майдалланы алыуула угъай, саулукълу сабиллени ёсдюруу бла байламлыды. Аны ючюн, жаш тёлую спорт бла кюреширге итиндирича мадар этерге керекди. ГТО-ну магъанасы андады, деп къошханды ол.

Лескен районну администрациясыны башчысы **Аслан Афаунов** а, школларыбызны выпускниклерини 80 проценти Къабарты-Малкъар къырала университетте бла Къабарты-Малкъар аграр университетте киргенлерине эс бурдура, сабийлени ГТО-ну нормативлерин толтурурга кёлгендирича вузга документлерин бергенде бирни орунуна беш балл къошуу игирек боллугун белгилегенди. Алий Тахирович бу оюмга ыразы болганды эм республикалы окъуу юйлеге быллая предложение этерге жарарыгын айтханды.

Ахырында жыйылган протокол-ну проектни къабыл кёргендиле.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зулфия.

Эл мюлк Алма терекле бек битимдиле

Бахсан районда быйыл алма терекле бир да болмагъанча битимдиле. Эл мюлк эм аш-азыкъ управленийсындан билдиргенлерине кере, бир гектар терк айныгъан терек бахчаладан 50 тонна чакълы тирлик чыгарыкъды. Бу ёбюмюно айнытуу жаны бла муниципалитет саулай республикада

окъуна алчыды. Ахшы сынауну хайырланырча сыйгеленге мында не жаны бла да себеплик этерге хазырдыла.

Быллай бахчала мында орнатыл тёрбегенли жети жыл болады. Терекликле ол кезиуде Италиядан келтирилгендиле. Ол къыралны специалистлери кон-

сультация болушлукъ да этгендиле. Бахчала шёндю 1300 гектар жерни аладыла. Келир эки-юч жылны ичинде аланы 2000 гектарга дер жетдирге умут барды.

Биогонлюкде терк айныгъан терек бахчалыкъ жалаанда алманы ёсдюруу бла чекленип къалмайды. Битеу керекли затла, ол санда

орунла, бетон чыпында да мында чыгарыладыла. Тирликни жыйган мекямлада продукция кеп заманны бузулмай сакъланады. Ол кеси да асламысында Москвага, Санкт-Петербурга, Екатеринбургга, Новосибирскге жиберилди.

Жууукъ кезиуде уа районда агротехнопарк ишлеп тёрбирекди. Анда энди къармашып башлагъан предпринимательлени бу эмда башха эл мюлк бизнеслени энчиликлери бла шагъарейлендирликдиле.

ЖАЗЫЛЫУ АЧЫЛГАНДЫ
2017 ЖЫЛНЫ БИРИНЧИ ЖАРЫМЫНА
Биринчи сентябрьден почта связъны битеу ёбюмлеринде жазылырга онг барды
Бизни индексбиз - 51532

Билайиру
Сыйгени фильмибизни эсибизге тоюшорек
Республикада жашагъанланы эм къонакъланы Россейде Кинону жылыны чеклеринде КЪМР-ни Культура министерствосу **2016 жылны 16 сентябринде 18.30 сагъатда Къырал концерт залда «Фатима»** деген белгили совет фильме къарарга чакырады. Анда баш ролну киноу бла театры актрисасы, РФФСР-ни сыйлы артисткасы Тамара Кокова ойнады.
Кинофильме къарандан сора, анда баш жигитни сыфатлагъан, аты айтылган жерлешибиз бла тюбешуу къураллыкды.

ЖАНГЫЧЫЛЫКЛА

Къараучулары эркинликлери кенгертилгенди

РФ-ни Ара айыруу комиссиясы жыйылыуларындан биринде кьол кетюрюоно кезиуонде партиялары къараучуларыны тизмелери бла байламлы жорукъланы шарт тохташдырганды. Андан сора да, 18 сентябрьде РФ-ни Къырал Думаына депутатланы айырууну кезиуонде бузукълукъланы профилактикасы жаны бла мадарла да тинтилгенди. Ол санда ишчилерин зорлап, открепительный талонла алдыргъан иш беричюлеге тарыгыулага къаралганды.

Алай бла быйыл айыруу кампанияны кезиуонде партиялары къараучуларыны ишлеринде бир къауум жангичлык кийирилгенди. Биринчиден, алага айыруу участкада сурат эм видео алдырырга эркин этилгенди. Андан сора да, ала шагъерленирге боллукь документлени къауум кенгертилгенди. Энди ала айыруу участкадан жалаанда сюдио оную бла къыстарга боллукьду. Аны бла бирге уа участкада партияны неда бир мандатлы кандидатны жалаанда эки къараучусуна ишлерге жарайды, алгын ала саны бешге жете эди.

Айыруулары юслеринден законлага тийишлиликде партиялары бла кандидатла къараучуларыны тизмелерин жер-жерли айыруу комиссиялага 14 сентябрьде дери берирге керек эдиле. Къабарты-Малкъарны Айыруу комиссиясындан бизге белгили этгенлерича, республикада 355 айыруу участкада битеу да бирге партияладан бир мандатлы кандидатладан 1219 къараучу боллукьду.

КъМР-ни Айыруу комиссиясы секретары **Жаппулары Мусса** айтханыча, республикада РФ-ни Къырал Думаына депутатланы айырууга эмда жер-жерли представительный органланы сайлауга хазыраууну кезиуонде бир тюрлю кемчилик ачыкъланмаганды. «Битеу Россейде да бузукълукьла тарыгыула эки мингден асламдыла, бизде уа иш законланы чеклеринде бардырылады. Бюгонлюкде битеу комиссияла къуралгандыла, алада ишлерилени билимлери ёсдюорлгенди.

Къол кетюрюо бюллетеньле жер-жерли комиссиялага берилгенди, ала 16 сентябрьде айыруу участкалага юлешиниридикле. Хазырлануу иш планнга кере толтурулады, 18 сентябрьде эрттенликде сагъат 8-де, битеу участкала да эшиклерин ачып, айыруучулары сакъларыкъдыла», -дегенди ол бизге.

РФ-ни Ара айыруу комиссиясыны тергеулерине кере уа, кьол кетюрюоно кюнонде бир-бир участкалада, асламлы информация органланы келечилери бла бирге, 36 къараучу ишлерге боллукьду. Партияла, законла чыгарыуучу органнга киргенле, кирмегенле да, 18 сентябрьде айыруула къалай баргъанларын тинтирилени санын закон бла эркин этилген ёлчемге жетдирирге муратлы болгъанларын билдиргенди.

Ара айыруу комиссия открепительный талонланы хайырланууну да контрольда туттады. Иш беричюле, предпритиялада урунганланы зорлап, жашагъан жерлеринден, ала башха регионлада эсепде тура эселе

да, открепительный талонла алдырып, ишленген жерлеринде кьол кетюргенлерине тарыгыула келгенди. «Биз акыл этгенден, ол законлага келишмейди, быллай шартланы тохтатыр ючюн кьолдан келгени этерикбиз», -дегенди ЦИК-ни башчысы **Элла Памфилова**.

Битеу да бирге уа къыралда ал тергеулеге кере 135 минг талон берилгенди. Ол санда Къабарты-Малкъарда - 830.

Къырал Думага айыруулада «Единая Россия» политика партияны 814 ышанглы адамы участкалада боллукьду. Ала арасында космонавт Алексей Леонов, жырчы Диана Гурцкая, предприниматель Андрей Коркунов, артист Михаил Боярский, музыканы Игорь Бутман эм башха белгили адамла бардыла. Алгын айыруулада партияладан бирини быллай бир ышанглы адамы болмагъанын айтырчады.

ТИКАЛАНЫ Фатима хазырлаганды.

Форум

Сынамларын бир бирге айтхандыла

Кеп болмай Санкт - Петербургда «Современные технологии обучения: достижения, опыт, практика» деген VIII Халкъла аралы педагогика форум болганды. Анга къатышханланы санында Тырнауууну 4-ю номерли прогимназиясыны таматасыны орунбасары, РФ-ни билим берууоно сыйлы ишчиси Башиланы Фарида да болганды. «Форум сейир устазла бла танышырга, билим берууде жангы технологияла бла шагъерленирге, сынамлы ачыкъларга, кесиме юйренирге да онг бергенди», -дейди Фарида Мустафировна.

Асламысында программа билим берууде федерал къырал стандартланы (ФГОС) бардырыуу бла байламлы эди. Школада ФГОС-ну жангы тюрлюлерин кырагъан къауум эмда Россейни билим беруу академиясыны келечиси Александр Кондаков да докладла этгенди. Тема къыйын болганы ючюн аслам соруу туудурганды, ол себепден бетден-бетге селеширча онг да табылганды. Билим берууде жетишимлени эм проблемаланы юсюнден а Къырал Думада билим беруу жаны бла комитетини таматасыны орунбасары Олег Смолин айтханды.

Форумга келгенле «Современные технологии здоровьесберегающего и здоровьесформирующего образования», «Работа с девиантными, зависимыми социально запущенными и социально уязвимыми учащимися, имеющими серьёзные отклонения в поведении», «Новые формы проектно-исследовательской и опытно-экспериментальной деятельности учителя», «Современные методы и технологии поликультурного образования в деятельности педагога» деген практикалы конференцияла бла «тёгерек столлага» къатышхандыла. Устазла аттестацияны жетишми ётерча аланы методика жаны бла да юйретгенди.

Айтылганыча, форумга къатышханланы хар бирини да сынамларын коллегаларына ачык этерге онглары болганды. Фарида да «Современные подходы к преподаванию гуманитарных наук» деген секцияга къатышханды. Ол, дерслени ёз тилде бардырыуу амаллары юсюнден билдирип, дипломла тийишли болганды. Иши уа Халкъла аралы педагогика форумну жыйымдык китабына киргенди.

Анатолий ТЕМИРОВ, СУРАТДА: Башийланы Фарида форумну кезиуонде.

ТРЕНИНГЛЕ

Жаш адамланы тапсыз атламадан тыя

Жангы окъуу жылга КъМКЪУ-да студентлени билимлерин ёсдюорге, оюмларын айнытырга себеплик этерик кеп керекли, хайырлы проектле, тренинге да хазырагандыла. Аладан бири уа «Продвижение» деген проектди. Ол 14 сентябрьден башлап 31 октябрьге дери кюн сайын бардырыллыкды. Баш мураты уа - жаш телюню экстремизмден, радикализмден, терроризмден сакъларгады.

Андан сора да, туугъан жерлерине патриот ниетлерин ёсдюорге, алгын билимлерин мындан ары жашауларында хайырланп, бийик жетишимлеге жетерлерине, кыралыбызны тамблагы ючюн айнытырга эс бурулады. Анда «Жаш телю - кыралны тамблагы ючюн», «Коррупцияны аманлыкты», «Башха миллетле бла байламлыкны магъанасы», «Алчы къалай болурга керекди», «Жаш телю тюбеген проблемала» деген эм башха магъаналы темала сююледи.

Бу тренингни жаш телюню экстремизмден эмда алай къужур затладан сакълар ючюн кырагъанбыз. Атына да «Продвижение» деп бошдан айтмагъанбыз. Нек дегенде биз жашланы бла къызыланы

тиюз жолга салырга борчлукьду, аламындан ары жашаулары да айныса сюебиз. Бир сабийге окъуна болушпалсак, ол да игиди. Бу жол бирин-

нинглеге 800-ден аслам студентни къошарга умут барды. Аланы уа Россейни Жаш телю союзуну студент жаш телюсюню тренерлерини ассоциациясыны федерал тренери Екатерина Борисевич бардыргъанлай турлукьду. Ол 2014 жылда Сочиде олимпиадага волонтерланы да хазырагъан эди. Бизни республикада уа эки жыл чакълы ишлейди. Ол заманны ичинде билим беруу программалага кере аслам тренинг да кырагъанды.

- Мен кесим да жаш адам болгъаным себепли, дерслени педагогча угъай, студентлени тенглерича элтеме. Ол ала оюмларын айтырга, ушак этерге болушады. Дагыда бюгонлюкде жаш телю Интернет бла тири керешени ючюн алага видеороликке да хазырагъанма. Ала бла да билимлерин ёсдюорюкдюле. Студентлени сейирлерин да къозгъап, ол затха себеплик да этерме деп ышанама, - дейди Екатерина.

Тренинглени ахырында уа, жетишми адамланы чакъларып, жаш телю бла тюбешуле къурап, сынамларыны юсюнден ушак бардырып акылдадыла.

ТЕМУКУЛАНЫ Аминат. Суратланы автор алганды.

БЕГИМ

Россейлиени интернетни болушлугуу бла санарыкъдыла

Жамауатны Битеуросей переписин бардырыуда магъаналы тюрлюле боллукьду. Бу кюнледе Ростат правительство къабыл керген бу жаны бла бегимни кийиргенди. Биринчи жангичлыкь - перепис бардыргъанланы сорууларына компютерден айырылмагъанлай жууапла берирге боллукьсуз - интернетде. Граждандланы юйлерине келиучо терели переписчикле да ишлерикдиле, алай адамла кеслерине тынчыракь амалны сайларга эркиндиле. Экинчи жангичлыкь - жамауатны микропереписин бардырыу. Росстат белгилегенге кере, микроперепис улуу перепислени араларында чыкълан кемчиликлени кетерирге болушуркьду. Ол кеси да граждандланы жалаанда 5 процентин эсеплерикди. Росстатдан билдиргенлерине кере, эндиги микроперепис

2025 жылда къураллыкды. Битеуросей перепис жамауатха борч халда (бир - бир басма органла къоркутханларыча) бардырыллык тийюлдо. Анга къатышырга унамагъанлага тазир телетирик тийюлдо.

Интернет.

Айырыула-2016

«ЕДИНАЯ РОССИЯ» партияны программа чакъларыуу

2016 жылда 18 сентябрьде Къырал Думага айыруула боллукьдула. «Единая Россия» битеу миллетни бирикдирип, кесини ызындан элталгъанын, халкъны партиясы болгъанын кёргозгенди. Биз айыруулага россейли жамауатны битеу къауумлары бла бирге барабыз.

Партияны программасы жюз бетден асламды. Анга къыралда болгъан кемчиликле, партияны аллында салынган борчла бла тамамланлыкь жумушла киргенди. Алай программаны окъугъан хар адамны да акылына бир соруу келирге боллукьду: «Партия бу башха белгили адамла бардыла. Алгын айыруулада партияладан бирини быллай бир ышанглы адамы болмагъанын айтырчады.

хайырындан адамны жашау ёмюрю ёсдюорлгенди. Бюгонлюкде аны ёлчери 71 жылга жетеди, онбир жыл мындан алга уа 65 жыл да болмай эди. Бу жетишим бютюнда келлендиреди.

Андан сора да, юйорледе сабийле кеп болгъандыла. Арт 25 жылны ичинде биринчи кере къыралда халкъны саны ёсгени ачыкъланганды. Хал иги жанына 2013 жылдан бери тюрленгенди.

Проектле, башха магъаналы жумушла да кеслерини хайырлыкъларын кёргозгенди. Алай болдурган жетишимледе тохтап къалырга жармайды. Мындан ары да жангы стратегиялы планла салып, аламы жашауда бардырырга керекди. Аламы бир къауум - миллет проектле ишлеуге сферала бла байламдыла. Алай биз толтурулган жумушланы жангыртууу бла кюреширик тийюлбюз.

рашдырыллыкьдыла. Арт жыллада гитче бизнес да алга улуу атламыла этгенди. Алай анда да кемчиликле, жетишмеген затла аз тийюлдо. Аны ючюн а гитче бизнесге болушлукь этуу жаны бла энчи инфраструктура проект жарашдырылгырга боллукьду. Проект амалны магъанасы олду: ахчаны кыйры болса да къоратмай, баш магъаналы жумушланы сайлап, аламы айнытырга энчи эс бурурга.

Хурметли бир журтлуларыбыз! Аманлагъан, кир къондурган, даулагъан тынчы. Бизни партия властыны партиясыды. Аны ишине бюсюремегенле не заманда да боллукьдула, аны хатасы жокуду. Партияны профессионал эм фаидалы ишлей билген коммандасы барды. Бизни программабыз, къыралны алгачкы пандырыуу бла байламлы жумушланы андан ары бардырыллыкьбыз. Дагыда халкъны жашау халларын игилендириуу жаны бла жангы амалла кийиририлдикле - жашау журтланы ипотекага эм арендага берууу бла байламлы.

Аны бла бирге уа, экономиканы инфраструктурасын жангыртууга тийишлиди. Бу бюлюмге бир къауум жангичлыкьла кийирилдикле. Ала система халда толтурулдукьдула. Ол санда халкъла аралы кооперацияга, экспортха болушлукь этууге энчи эс бурулукьду. Ансыз промышленностьну битеудуния даражага чыгараллыкь тийюлбюз. Бийик технологиялы ишчи жерле кыуаргъа тийишлиди, анга себеплик этерик къошакь мадарла жашауда бардырылганыны

Сёз ахча неда башчылыкь этуу мадарла жетишмей, тамамланмай къалган ишлени юслеринден барады. Саулыкь амалладыла.

Он жыл мындан алга биз тёрт улуу проектни жашауда бардырып башлаган эдик: «Жашау журт», «Саулыкь сакълар», «Билим беруу», «Эл». Къыралны аллында деменгили эм магъаналы борчла салынган эдиле. Халкъга жашау журтла жетишмегенди. Ипотеканы юсюнден бюгонлюкде хар ким да эшитгенди, аны бла халкъ тири хайырланады, алай ал кезиуде уа бу амалны кала, больницала битдирилп, хайырлангырга берилгенди, эскилери жангыртылгандыла.

Алай бек магъаналысы уа - къыралда демографияны игилендириуу жаны программала толтурулганды. Ол а артыкъда керекли ишди. Ол жашауда бардырылганыны

Жеребёвгага тийишлиликде «Единая Россия» политика партияны программасы хакь теленип басманланганды, ахча «Единая Россия» политика партияны айыруу фондундан бёлюннгенди.

Законлукь

Хар къайда да низам, тынчылыкь жалчытылынырча

Быйыл 18 сентябрьде битеу къыралда да РФ-ни Федерал Жыйылыууну Къырал Думаына депутатлары айырылдыла. Аны бла бирге уа Къабарты-Малкъарда жер-жерли самоуправление органланы келечилери да сайланырыкъдыла.

КъМР-де ич ишле органладан бизге билдиргенлерича, ол юн республикада ишлерик 355 айыруу участкада къоркууусулукьну сакъларга энчи магъана берилдикди. Къол кетюрюоно кюнонде 2200 полициячы бла аскерчи участкаланы тийресинде тынчылыкьны сакъларыкъдыла. Андан сора да, бу жумушлага 50 къазакь, 100 энчи къалауур, 60 дружинник да къатышырыкъдыла.

Къол кетюрюо бардырыллыкь объектеге кирген жерде адамланы темир излеучу аппаратла бла тинтирикдиле. Право низамны сакъларыуула, МЧС-ни

келечилери бла бирге битеу айыруу участкаланы болумлары кырагъандыла. Республикада ич ишле органланы бёлюмлеринде «къызыуы ызы» телефонлары ишлерикдиле. Алага селешип, айыруулары юслеринден законлага бузукълукьла этилгенлерин билдирге онг боллукьду.

УГИБДД-ны келечилери айыруу жумушла болгъан жерлени тийрелериче жолда жюрюнюо къоркууусулугьун жалчытырыкъдыла.

Бизни корр.

